

EURÓPSKY PARLAMENT

2009 – 2014

Dokument na schôdzu

A7-0161/2012

8.5.2012

SPRÁVA

o Európe efektívne využívajúcej zdroje
(2011/2068(INI))

Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

Spravodajca: Gerben-Jan Gerbrandy

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	16
STANOVISKO VÝBORU PRE MEDZINÁRODNÝ OBCHOD	18
STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU	22
STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ	28
STANOVISKO VÝBORU PRE RYBNÉ HOSPODÁRSTVO	32
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE	35

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

k Európe efektívne využívajúcej zdroje

(2011/2068(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje (COM(2011)0571),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Európa efektívne využívajúca zdroje – hlavná iniciatíva v rámci stratégie Európa 2020 (COM(2011)0021),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Európa 2020 – Stratégia na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu (COM(2010)2020),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Zlepšenie využitia potenciálu opatrení EÚ v oblasti životného prostredia: budovanie dôvery prostredníctvom rozširovania poznatkov a schopnosti reagovať (COM(2012)0095),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. septembra 2011 o účinnej stratégii pre oblasť surovín pre Európu¹,
- so zreteľom na závery Rady pre životné prostredie o Pláne Komisie pre Európu efektívne využívajúcu zdroje prijaté 19. decembra 2011 (18786/11), závery Rady pre hospodársku súťaž z 29. septembra 2011 o konkurencieschopnom európskom hospodárstve a závery Rady pre životné prostredie z 20. decembra 2010 o udržateľnom hospodárení s materiálmi, udržateľnej výrobe a spotrebe: kľúčový príspevok k Európe, ktorá efektívne využíva zdroje,
- so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry (EEA) s názvom Životné prostredie Európy – stav a perspektíva 2010 (SOER 2010),
- so zreteľom na nadchádzajúcu konferenciu Organizácie Spojených národov o trvalo udržateľnom rozvoji 20. – 22. júna 2012 v Brazílii,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Sprístupnenie surovín pre budúci blahobyt Európy – návrh európskeho partnerstva pre inovácie v oblasti surovín (COM(2012)0082),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. januára 2012 o téme Ako predchádzať plytvaniu potravinami: stratégie pre efektívnejší potravinový reťazec v EÚ²,
- so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť

---

¹ Prijaté texty, P7_TA-PROV(2011)0364.

² Prijaté texty, P7_TA-PROV(2012)0014.

potravín a na stanoviská Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre regionálny rozvoj a Výboru pre rybné hospodárstvo (A7-0161/2012),

- A. keďže súčasná hospodárska, finančná a environmentálna kríza ukazuje, že Európa naliehavo potrebuje nové zdroje udržateľného hospodárskeho rastu;
- B. keďže následky nedostatku zdrojov, napríklad stúpajúce ceny, mimoriadne ťažko znášajú ľudia s nižším príjmom a v znevýhodnených regiónoch; keďže je preto ešte potrebnejšia než predtým súčinnosť medzi sociálnymi a environmentálnymi politikami;
- C. keďže rastúci dopyt po prírodných zdrojoch a ich nadmerné využívanie a s tým súvisiaca zmena využívania pôdy vedú k znehodnocovaniu životného prostredia, rýchlejšej zmene klímy a ničeniu obmedzeného prírodného kapitálu Zeme vrátane straty biodiverzity;
- D. keďže vzácnosť zdrojov vyplývajúca z ich intenzívneho využívania, cenové špekulácie na trhoch s komoditami a dramatický nárast celosvetovej spotreby zvyšujú ceny surovín, pričom reálne ceny komodít sa od prelomu storočia zvýšili o 147 %; keďže EÚ bude pravdepodobne čeliť vážnym výzvam pri zabezpečovaní prístupu ku kľúčovým zdrojom a ich neprerušenej dodávky; keďže sa uznáva, že účinné využívanie surovín v priemysle a na politickej úrovni je kľúčové v záujme riešenia týchto problémov;
- E. keďže prechod hospodárstva na efektívne využívanie zdrojov, ktoré rešpektuje hranice možností planéty a umožňuje nárast počtu obyvateľstva na celom svete, a počet obyvateľstva, ktoré žije v budúcich industrializovaných krajinách, prinesú zvýšenie konkurencieschopnosti a nové zdroje rastu a zamestnanosti prostredníctvom úspor vďaka vyššej účinnosti, komercializácie inovácií a lepšieho riadenia zdrojov počas ich celého životného cyklu;
- F. keďže recyklácia je viac než len zhromažďovanie recyklovateľného odpadu, a preto je nevyhnutné, aby bol každý krok v hodnotovom reťazci obsiahnutý v budúcich opatreniach;
- G. keďže budúca holistická politika v oblasti zdrojov by nemala rozlišovať len medzi obnoviteľnými a neobnoviteľnými zdrojmi, ale mala by sa zaoberať aj stálymi materiálmi;
- H. keďže výsledky Eurobarometra z marca 2011 ukazujú, že efektívnosť využívania zdrojov a udržateľná výroba a spotreba vyvolávajú najväčšie obavy občanov EÚ; keďže nebude v žiadnom prípade možné postupovať smerom k udržateľnosti, pokiaľ sa do tohto procesu priamo nezapoja občania prostredníctvom zmeny postojov a zmeny v zvyklostiach spoločnosti, čo sa týka používania zdrojov;
- I. keďže zaistenie prístupu k zdrojom a ich neprerušovanej dodávky sa stávajú čoraz zložitejším problémom v dôsledku nárastu spotreby zdrojov a rozšírenia využívania vody a pôdy;
- J. keďže konkurencieschopný priemysel umožňuje nové investície do efektívnejších technológií;

Prioritné opatrenia

1. vyzýva Komisiu, aby zriadila spoločné pracovné skupiny zamerané na tri kľúčové oblasti – potraviny a nápoje, bývanie a mobilita – s cieľom čo najskôr vytvoriť akčné plány efektívneho využívania zdrojov v Európe s jasnými opatreniami na zníženie používania zdrojov; pracovné skupiny by mali dopĺňať činnosť platformy pre efektívne využívanie zdrojov a tvorili by ich odborníci z Komisie, členských štátov, priemyslu, občianskej spoločnosti a iných kľúčových zainteresovaných strán, pričom ich úlohou by bolo podnecovať partnerstvá medzi subjektmi v celom hodnotovom reťazci;
2. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby odstránili prekážky fungovania európskeho trhu pre recykláciu a opätovné použitie, a stimulovali takýto trh podporou dopytu po recyklovaných materiáloch a vedľajších produktoch a ich dostupnosti prostredníctvom opatrení, ktoré by mali zahŕňať rýchly ďalší rozvoj prísnych kritérií „konca odpadu“ a hospodárske stimuly, ako je napríklad zníženie sadzieb DPH na druhotné suroviny v sektoroch, v ktorých trh nefunguje dobre, alebo podpora používania inovatívnych technológií zberu a triedenia, a to do roku 2013; tejto súvislosti zdôrazňuje naliehavú potrebu plne implementovať všetky existujúce právne predpisy v oblasti odpadov a posilniť presadzovanie a monitorovanie;
3. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby podporovali výskum a technologické inovácie s cieľom urýchliť prechod na hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje; zdôrazňuje, že jedným z hnacích motorov vybudovania Európy efektívne využívajúcej zdroje je iniciatíva Inovácie v Únii vrátane programu Horizont 2020, európskeho inovačného partnerstva v oblasti surovín, akčného plánu v oblasti ekologických inovácií a inovačných centier znalostí; vyzýva Komisiu, aby zriadila ľahko prístupnú on-line databázu najlepších postupov pre efektívne využívanie zdrojov;
4. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa do roku 2013 dohodli na jasných, pevných a merateľných ukazovateľoch hospodárskej činnosti, ktoré zohľadnia zmenu klímy, biodiverzitu a efektívne využívanie zdrojov z pohľadu celého životného cyklu, napríklad vo forme koša štyroch ukazovateľov využívania zdrojov, a to pôdnej stopy, vodnej stopy, materiállovej stopy a uhlíkovej stopy, a používali tieto ukazovatele ako základ pre legislatívne iniciatívy a konkrétne ciele znižovania; zdôrazňuje, že tento proces musí byť transparentný a musí zahŕňať kľúčové zainteresované strany;
5. vyzýva Komisiu, aby navrhla rozšírenie pôsobnosti smernice o ekodizajne na iné ako energeticky významné výrobky a aby vypracovala ďalšie požiadavky týkajúce sa celkovej efektívnosti využívania zdrojov a výkonnosti výrobkov, ktoré by zahŕňali recyklovaný obsah, trvanlivosť, recyklovateľnosť, opraviteľnosť a opätovné využitie, s cieľom zlepšiť ich vplyv na životné prostredie a podporiť recyklačné trhy; zdôrazňuje, že každý takýto návrh musí byť založený na komplexných posúdeniach vplyvu a musí byť v súlade s inými príslušnými právnymi predpismi;
6. naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby v čo najväčšom rozsahu začlenili politiku efektívneho využívania zdrojov do všetkých ostatných politík vrátane preklenujúcich politík hospodárskeho riadenia, ako je napríklad Európa 2020, a implementovali ju na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ;

Program pre budúci rast

7. podporuje hlavnú iniciatívu týkajúcu sa Európy efektívne využívajúcej zdroje a Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje a jeho víziu do roku 2050 vrátane jeho míľnikov; vyzýva Komisiu, aby bezodkladne predložila všetky legislatívne a iné iniciatívy potrebné na dosiahnutie týchto míľnikov a aby zabezpečila súdržné zladenie všetkých politík EÚ s týmito míľníkmi a celkovou víziou EÚ týkajúcou sa vytvorenia nízkouhlíkového hospodárstva do roku 2050 okrem iného aj prostredníctvom obmedzenia emisií skleníkových plynov o 80 – 95 % v porovnaní s úrovňou z roku 1990; pripomína, že oddelenie hospodárskeho rastu od spotreby zdrojov je nevyhnutné na zlepšenie konkurencieschopnosti Európy a na zníženie jej závislosti od zdrojov; odporúča, aby Komisia zaistila zachovanie stabilného legislatívneho rámca, aby sa neohrozili dlhodobé investície;
8. zdôrazňuje význam efektívneho využívania zdrojov pre dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020; vyjadruje presvedčenie, že rámcový program pre výskum a inovácie Horizont 2020 by mal v tejto súvislosti zohrávať dôležitú úlohu; vyzýva členské štáty, aby prijali národné plány efektívneho využívania zdrojov, ktoré by zahŕňali osobitné opatrenia a ciele, v súlade s cieľmi plánu na úrovni EÚ;
9. vyzýva Komisiu, aby do konca roku 2012 navrhla nový rámec politiky udržateľnej spotreby a výroby, ktorým stanoví proces identifikácie prioritných produktov alebo služieb, ktoré najviac prispievajú ku kľúčovým globálnym oblastiam spotreby (voda, pôda, suroviny a uhlík), a to v súlade s ukazovateľmi spotreby stanovenými v pláne efektívneho využívania zdrojov; uvedené by mali sprevádzať legislatívne návrhy zaoberajúce sa prioritnými produktmi a službami pomocou relevantných nástrojov vrátane mechanizmov, ktoré môžu zlepšiť efektívnosť využívania zdrojov v dodávateľskom reťazci, a možnosti stanoviť minimálne požiadavky alebo referenčné kritériá najlepšej výkonnosti prostredníctvom vykonávacích opatrení;
10. zastáva názor, že kroky zamerané na dosiahnutie efektívnejšieho využívania zdrojov nemožno v žiadnom prípade obmedzovať len na verejnú sféru, a preto vyzýva Komisiu, členské štáty a podniky, aby založili svoje hospodárske stratégie na radikálnom zlepšení efektívnosti využívania zdrojov, ktoré bude viesť k oddeleniu hospodárskeho rastu od spotreby zdrojov; takisto sa domnieva, že je potrebné zamerať sa tak na efektívnosť, ako aj na účinnosť využívania zdrojov;
11. zdôrazňuje naliehavú potrebu rýchlo konať s cieľom podporiť inovácie a investície do nových technológií a podnikateľských modelov vrátane sektorových priemyselných stratégií a udržateľných podnikateľských modelov, ako napríklad lízingová spoločnosť, a vytvoriť stimuly, ktoré budú mať pre hospodárstvo prínos; zdôrazňuje kľúčový význam súkromného sektora vrátane MSP pri zabezpečení zeleného hospodárskeho rastu;
12. zdôrazňuje, že Európa ako recyklujúca spoločnosť musí do veľkej miery opätovne používať a recyklovať svoj vlastný odpad a produkovať druhotné suroviny tým najúčinnnejším spôsobom;
13. žiada o vypracovanie normy pre využívanie zdrojov, ktorá by bola v prospech MSP a zakladala by sa na koncepciách, ako je iniciatíva Global Compact;

14. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby plne začlenili ciele efektívneho využívania zdrojov do európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík; naliehavo vyzýva členské štáty, aby potvrdili túto požiadavku v Európskej rade; vyzýva Komisiu, aby poskytla ďalšie informácie o tom, ako sa bude v rámci európskeho semestra konkrétne hodnotiť pokrok členských štátov pri dosahovaní efektívnejšieho využívania zdrojov;
15. zdôrazňuje, že výhoda novátora v oblasti efektívneho využívania zdrojov môže pomôcť ovládnuť rastúce trhy, pričom pripomína, že EÚ ovláda približne jednu tretinu svetového trhu s environmentálnymi technológiami;

Transformácia hospodárstva

16. pripomína, že aby sa zabránilo nadchádzajúcim problémom, ako je napríklad vzácnosť zdrojov alebo ich stúpajúce ceny, je potrebné znížiť objem využívaných zdrojov v absolútnom vyjadrení;
17. poznamenáva, že na to, aby bolo možné realizovať prechod na hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje, musia trhové ceny plne vyjadrovať mieru vzácnosti zdrojov, ako aj všetky náklady na výrobný proces; zdôrazňuje, že trhy podnecujú k efektívnemu využívaniu zdrojov, ak ceny vyjadrujú skutočné náklady na použité zdroje; požaduje vykonávanie prístupu založeného na životnom cykle v účtovných procesoch a internalizáciu vonkajších environmentálnych nákladov podľa zásady „znečisťovateľ platí“;
18. podporuje záväzok Komisie uvedený v pláne pre Európu efektívne využívajúcu zdroje, že bude rozvíjať trhové nástroje, ktoré by umožnili zahrnúť negatívne externality do trhových cien, vďaka čomu by ceny vyjadrovali skutočné náklady na používanie zdrojov a ich environmentálny dosah;
19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili stimuly, ktoré budú nabádať spoločnosti a verejné orgány, aby merali, hodnotili a priebežne zlepšovali svoju vodnú, pôdnu, surovinovú a uhlíkovú stopu, a prijali opatrenia na rozšírenie zásady zodpovednosti výrobcu a na odstránenie prekážok, ktoré brzdia efektívne využívanie zdrojov;
20. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zvýšili podiel environmentálnych daní, a zdôrazňuje, že by sa tým malo umožniť zníženie iných druhov daní, ako napríklad zdanenie miezd, zvýšenie konkurencieschopnosti, zabezpečenie rovnakých podmienok a vytvorenie priestoru pre technologický rozvoj; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby monitorovali a porovnávali účinky tohto nástroja;
21. naliehavo vyzýva Európsku komisiu, aby preskúmala rozvoj hierarchického modelu s cieľom zaistiť najvyššiu pridanú hodnotu použitia zdrojov bez ohrozenia životného prostredia, a to v súlade so správou o účinnej stratégii pre oblasť surovín pre Európu (2011/2056(INI));
22. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby bezodkladne a najneskôr do roku 2014 prijali konkrétne plány založené na jasnej definícii na zrušenie všetkých dotácií škodlivých pre životné prostredie do roku 2020 vrátane dotácií, ktoré stimulujú neefektívne využívanie obnoviteľných zdrojov, a aby podávali správu o pokroku vo

svojich národných programoch reforiem;

23. naliehavo vyzýva Komisiu, aby preskúmala príležitosti na vytvorenie celoeurópskych programov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, ktoré by motivovali výkonnosť vo všetkých členských štátoch vrátane tých, kde sú miery opätovného používania a recyklácie oveľa nižšie ako priemer EÚ;
24. poukazuje na význam, ktorý zohrávajú občania a občianska spoločnosť pri uskutočňovaní zmeny a transformácii hospodárstva; zdôrazňuje, že je potrebné rozpracovať stratégie na zvýšenie povedomia, na zmenu správania spotrebiteľov a na zabránenie opačným účinkom;
25. zdôrazňuje potrebu zaistiť udržateľnú európsku ponuku surovín, ktorá by postačovala na naplnenie potrieb rozvíjajúceho sa sektora recyklácie a rozširovala by otvorené hospodárstvo Európy a tvorila pracovné miesta;
26. vyzýva na prísnejšie požiadavky týkajúce sa ekologického verejného obstarávania v súvislosti s výrobkami a službami so značným environmentálnym vplyvom, ktoré najviac prispievajú k spotrebe kľúčových globálnych zdrojov (voda, pôda, suroviny a uhlík), ako sú stanovené v pláne efektívneho využívania zdrojov; naliehavo vyzýva Komisiu, aby posúdila možnosti prepojenia ekologického verejného obstarávania a projektov financovaných zo zdrojov EÚ; požaduje, aby sa do konca tohto roka vyvinulo úsilie na podporu spoločného verejného obstarávania a sietí pracovníkov v oblasti verejného obstarávania s cieľom podpory ekologického verejného obstarávania, pričom to, samozrejme, nesmie vytvárať konkurenčnú nevýhodu pre verejné podniky;
27. požaduje, aby sa požiadavky na environmentálne informácie rozšírili tak, aby zastrešovali tradičné hromadné spotrebiteľské tovary; podporuje národné testy environmentálneho označovania a naliehavo vyzýva Komisiu, aby pracovala na rozvoji harmonizovanej európskej metódy výpočtu environmentálnej stopy produktu s cieľom poskytnúť spotrebiteľom viac informácií o produktoch, ktoré nepatria do existujúcich systémov, ako sú napríklad systémy ekologického označovania, energetického označovania a označovania organického poľnohospodárstva;
28. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zabezpečili úplné vykonávanie acquis EÚ v oblasti odpadu vrátane minimálnych cieľov, a to prostredníctvom svojich vnútroštátnych stratégií a plánov predchádzania vzniku odpadu a nakladania s odpadom; opakuje, že treba ďalej rozpracovať existujúce ciele v oblasti zberu a triedenia odpadu a nastaviť ich na najvyššiu a najkvalitnejšiu obnovu materiálov v každej fáze; preto poukazuje na potrebu financovania EÚ zameraného na uprednostňovanie aktivít, ktoré sú v hierarchii odpadu postavené vyššie, ako sa uvádza v rámcovej smernici o odpade (napr. uprednostnením recyklačných podnikov pred likvidáciou odpadu); vyzýva Komisiu, aby zvažila potrebu zdokonaľiť a zladit' metódy výpočtov a štatistík súvisiacich s odpadom s cieľom poskytnúť spoľahlivý základ pre podporu recyklácie;
29. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby účinnejšie konali v rámci boja proti nezákonnej doprave odpadu, najmä nebezpečného odpadu, do krajín mimo EÚ, a najmä aby posilnili vhodné systémy monitorovania; navrhuje vytvorenie európskej politiky pre vonkajší odpad s cieľom šíriť najlepšie európske normy nakladania s odpadom mimo EÚ;

30. poukazuje na to, že viac ako 20 % potravín sa vyhadzuje ako odpad, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali konkrétne opatrenia na výrazné zníženie odpadu z potravín; okrem toho zdôrazňuje, že nedochádza len k vyhadzovaniu potravín, ale aj zdrojov využívaných na spracovanie a balenie potravín;
31. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby kládli väčší dôraz na informovanie, vzdelávanie a zvyšovanie povedomia, najmä pokiaľ ide o triedenie odpadu, opätovné využívanie a recykláciu, keďže vzdelávanie priamo ovplyvňuje návyky týkajúce sa efektívneho využívania zdrojov;
32. vyzýva Komisiu, aby zjednodušila acquis v oblasti odpadu pri zohľadnení hierarchie odpadu a potreby znížiť reziduálny odpad na úplné minimum; preto vyzýva Komisiu, aby do roku 2014 predložila návrhy s cieľom postupne zaviesť všeobecný zákaz skládkovania odpadu na európskej úrovni a zákaz spaľovania recyklovateľného a kompostovateľného odpadu do konca tohto desaťročia; uvedené by mali sprevádzať vhodné prechodné opatrenia vrátane ďalšieho rozvoja spoločných noriem na základe prístupu životného cyklu; vyzýva Komisiu, aby preskúmala recyklačné ciele smernice o odpadoch pre rok 2020; zastáva názor, že daň zo skládkovania odpadu, ako ju už zaviedli niektoré členské štáty, by tiež pomohla dosiahnuť uvedené ciele;
33. poukazuje na to, že existujúce skládky by mohli slúžiť ako rezervy surovín (mestská ťažba), na túto tému však existuje málo vedeckých zistení;
34. vyzýva členské štáty, aby rozšírili prácu na usmerneniach týkajúcich sa vypracovania noriem pre recyklovaný materiál prostredníctvom Európskeho výboru pre normalizáciu (CEN);
35. vyzýva Komisiu, aby zaistila, že politiky budú viesť ku kaskádovému využívaniu prírodných surovín a k uprednostňovaniu produktov s najvyššou pridanou hodnotou a produktov najefektívnejšie využívajúcich zdroje pred výrobou energie, pričom sa zohľadní najmä potenciál zmierňovania emisií skleníkových plynov;
36. naliehavo vyzýva Komisiu, aby podporovala aj takýto kaskádový prístup v prípade využívania biomasy, ktorý pred bioenergetikou uprednostňuje recykláciu a produkty s najvyššou pridanou hodnotou a produkty najefektívnejšie využívajúce zdroje, ako sú napríklad bioprodukty a biologické priemyselné materiály;
37. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali program na zvyšovanie informovanosti a aby poskytovali poradenstvo spoločnostiam, najmä MSP;
38. zdôrazňuje, že aby bol prístup na základe životného cyklu zmysluplný, musí byť založený na čo najpresnejšom účtovníctve; v tejto súvislosti trvá na tom, že pri vykonávaní smernice o kvalite palív by dodávatelia mali uplatňovať samostatnú predvolenú hodnotu pre bitúmenové piesky;
39. vyzýva Komisiu, aby sa jasne vyjadrila, že zber samostatne zbieraného odpadu na účely recyklácie a manipulácia s takýmto odpadom zo súkromných domácností by nemali byť zverené len verejným podnikom;

40. zdôrazňuje význam výskumu, vývoja a inovácií pre zrýchlenie premeny na Európu účinne využívajúcu zdroje; poznamenáva, že väčšia miera inovácií je potrebná najmä v oblasti ekologického prieskumu a ťažby surovín, poľnohospodárstva, chémie, spracovania a recyklácie odpadu, vodohospodárstva, potenciálu opätovného využitia a nahradenia materiálov, technológií a dizajnu s výrazným vplyvom na životné prostredie riešeniami, ktoré sú menej materiálovo a energeticky náročné; poukazuje na to, že k inováciám, výskumu a vývoju by prispelo aj poskytnutie daňových úľav spojených so zníženým využívaním zdrojov;
41. pripomína, že efektívne využívanie zdrojov by malo byť zamerané na pomoc EÚ so zvyšovaním jej technickej výkonnosti, aby sa zo surovín v celom hodnotovom reťazci (v rámci ťažby, spracovania, rafinácie a recyklovania) mohlo vyťažiť viac;
42. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, akým spôsobom možno zvýšiť efektívnosť využívania zdrojov v ťažobnom a spracovateľskom priemysle EÚ s cieľom posilniť konkurencieschopnosť a udržateľnosť, a to aj podporou zavádzania nových technológií a zintenzívnením výroby vedľajších produktov popri základných kovoch;
43. naliehavo vyzýva členské štáty, aby zvažili zriadenie centier pre inovačné technológie v záujme podpory ťažby, recyklácie a opätovného využívania užitočných zložiek z produktov ťažobného odpadu a aby uľahčili následné využívanie produktov ťažobného odpadu nachádzajúcich sa v rôznych typoch skladísk odpadu a v stavebnom priemysle, ako aj manipuláciu s týmito typmi skladísk odpadu ekologicky bezpečným spôsobom;
44. poukazuje na potrebu využívania alternatívnych výrobkov, čím by sa zmenili spotrebné návyky náročné na materiály a energiu a súčasne by sa dosiahla rovnaká úroveň výkonnosti, ako aj potrebu využívania alternatívnych surovín a iných materiálov, vďaka ktorým by boli výrobné procesy menej energeticky náročné;
45. naliehavo žiada Komisiu, aby preskúmala účinky zdanenia prírodných zdrojov a pôvodných surovín, a najmä všetky vedľajšie účinky, akými sú neudržateľné náhrady, daňové úniky alebo presun hospodárskej činnosti do tretích krajín;
46. zdôrazňuje význam zručností a odbornej prípravy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa v tejto súvislosti zapojili do úzkeho dialógu so sociálnymi partnermi, akademickou obcou a zástupcami priemyslu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v spolupráci s priemyslom a akademickou obcou podporovali efektívne využívanie zdrojov prostredníctvom osobitných univerzitných programov a štipendií; ďalej v tejto súvislosti podporuje výmenné programy v tejto oblasti, ako je program Erasmus Mundus pre nerasty a životné prostredie;
47. zdôrazňuje potrebu investovať do recyklácie surovín a vzácnych zemín, keďže ťažba, rafinácia a recyklácia vzácnych zemín majú vážne environmentálne dôsledky, ak sa neriadia náležitým spôsobom;

Prírodný kapitál a ekosystémové služby

48. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posúdili hospodársku hodnotu ekosystémov a do roku 2015 začlenili tieto hodnoty do systémov výkazníctva a účtovných systémov;

49. zdôrazňuje, že biodiverzita je nevyhnutná pre existenciu ľudského života a dobré životné podmienky spoločností, a to priamo aj nepriamo prostredníctvom ekosystémových služieb, ktoré poskytuje; víta a podporuje stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 vrátane všetkých jej cieľov a opatrení; zdôrazňuje význam uplatňovania ochrany biodiverzity aj v rámci úsilia o Európu účinne využívajúcu zdroje;
50. rovnako víta to, že sa vypracovali osobitné opatrenia na kontrolu invazívnych druhov, a žiada, aby sa tieto opatrenia bezodkladne vykonávali;
51. poukazuje na význam vody ako prírodného zdroja, ktorý je nevyhnutný pre ľudstvo aj ekosystémy; pripomína zvýšený tlak na dostupnosť a kvalitu čistých a bezpečných vodných zdrojov v dôsledku takých faktorov, akými sú odlesňovanie, urbanizácia, rast počtu obyvateľstva, hospodársky rast a zmena klímy; zdôrazňuje potrebu viacúrovňového prístupu k hospodáreniu s našimi vodnými zdrojmi, pričom kladie dôraz na úlohu miestnych a regionálnych orgánov v kontexte hlavnej iniciatívy týkajúcej sa Európy efektívne využívajúcej zdroje;
52. naliehavo vyzýva Komisiu, aby tiež vypočítala a zverejnila náklady na environmentálne škody vznikajúce následkom politík EÚ v oblasti poľnohospodárstva a rybolovu;
53. vyzýva Komisiu, aby využívala najlepšie postupy v oblasti efektívneho využívania zdrojov s cieľom vypracovať vhodné kritériá a začala pilotné projekty týkajúce sa viacerých zdrojov, napríklad fosforu, s cieľom dosiahnuť do roku 2020 mieru opätovného využitia prakticky na úrovni 100 % a optimalizovať ich využívanie a recykláciu; zdôrazňuje, že takéto pilotné projekty by mali dostať priamu finančnú podporu z EÚ;
54. domnieva sa, že s európskymi zdrojmi treba hospodáriť spôsobom, ktorý je strategickjší a vhodnejší z hľadiska životného prostredia; nazdáva sa, že by sa malo vynakladať väčšie úsilie na hospodárenie s existujúcimi zdrojmi v EÚ, najmä nerastnými surovinami, kovmi a drevom, ako aj zdrojmi energie vrátane fosílnych palív; zdôrazňuje, že EÚ má potenciálnu schopnosť pokrývať svoje vlastné surovinové potreby, a žiada ju, aby znížila svoju závislosť od dovozu surovín vyrobených metódami, ktoré nie sú udržateľné z hľadiska životného prostredia;
55. zastáva názor, že priemysel členských štátov by mal čoraz viac využívať domáce suroviny; poukazuje na to, že riadením domácich zdrojov by sa malo zabezpečiť, aby nedochádzalo k ich plytvaniu;
56. zdôrazňuje význam udržateľného poľnohospodárstva a zmien v stravovaní zameraných na zníženie príjmu živočíšnych bielkovín, čo povedie k zníženiu importovaného využívania pôdy a uhlíkovej stopy Európy;
57. domnieva sa, že informovanosť spotrebiteľov zohráva kľúčovú úlohu pri zlepšovaní efektívnosti využívania zdrojov v rámci spotreby potravín, a podporuje iniciatívy na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni zamerané na podporu udržateľnejších modelov spotreby potravín;
58. upozorňuje na úlohu obnoviteľných prírodných zdrojov, ako sú napríklad lesy, pri dosahovaní efektívnosti využívania zdrojov; vyzýva Komisiu, aby podporovala

používanie obnoviteľných, biologických, recyklovateľných a ekologických surovín a iných materiálov; poukazuje najmä na to, že využívanie obnoviteľných materiálov s nízkymi emisiami, ako je napríklad drevo, na stavebné účely je z hľadiska využívania zdrojov efektívne;

59. zdôrazňuje potrebu zvýšiť ochranu lesov v EÚ a posilniť súvisiace metódy predchádzania rizikám, keďže lesné zdroje a environmentálne kvality dreva predstavujú značný prírodný kapitál; žiada, aby sa vytvorili finančné nástroje na financovanie opatrení na predchádzanie lesným požiarom a výskytu parazitov; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s drevospracujúcim priemyslom preskúmala priestor na prijatie osobitných opatrení zameraných na udržateľné využívanie lesných zdrojov, a to najmä prostredníctvom pilotných projektov; požaduje lepšie uplatňovanie opatrení v oblasti lesného hospodárstva, ktoré existujú v rámci rôznych politík EÚ, s cieľom zlepšiť hospodársku hodnotu lesov a zabezpečiť lepšiu dostupnosť dreva, napríklad prostredníctvom činností opätovnej výsadby v rámci programov rozvoja vidieka;
60. zdôrazňuje, že straty živín v životnom prostredí v dôsledku poľnohospodárskej produkcie vyvolávajú veľké externé náklady pre ekosystémy, ľudské zdravie a klímu; vyzýva Komisiu, aby zaviedla moderné techniky riadenia živín s cieľom obmedziť straty živín v dôsledku zintenzívňovania produkcie;
61. zdôrazňuje, že reformný balík k spoločnej politike v oblasti rybného hospodárstva je kľúčovou zložkou v kontexte hlavnej iniciatívy týkajúcej sa Európy efektívne využívajúcej zdroje; domnieva sa, že maximálne udržateľné výnosy, predchádzanie odhadzovaniu, čistejšie a účinnejšie motory, selektívnejšie rybárske náčinie, rovnaké podmienky v medzinárodnom meradle a nadbytočné kapacity flotíl sú otázky, ktoré treba riešiť v záujme ekologicky a ekonomicky zdravého sektora rybolovu a akvakultúry; ďalej zdôrazňuje sociálny a hospodársky význam malých pobrežných flotíl;

Riadenie a monitorovanie

62. naliehavo žiada Komisiu, aby v spolupráci so všetkými kľúčovými zainteresovanými stranami prijala pevné a jednoducho zrozumiteľné ukazovatele, napríklad pre pôdnu stopu, vodnú stopu, surovinovú stopu a uhlíkovú stopu, s cieľom monitorovať pokrok smerom k plneniu týchto cieľov; tieto ukazovatele by sa mali zakladať na integrovaných účtovných nástrojoch a na konzistentných a široko prijímaných vedeckých metódach a mali by sa explicitne vymedziť tak, aby sa uplatňovali v celej EÚ na subjekty, ktoré tvoria politiku, ako aj na súkromné subjekty; okrem toho by mali zohľadňovať vplyvy počas celého životného cyklu a merať objem zdrojov vstupujúcich do hospodárstva s cieľom umožniť riešenie všetkých aspektov vzácnosti zdrojov, čím sa začlenia skryté toky; upozorňuje, že navrhovaný ukazovateľ produktivity zdrojov neposkytne požadované informácie;
63. pripomína význam súboru koherentných, merateľných, jasných a overiteľných sektorových cieľov vrátane celkového cieľa pri uskutočňovaní vízie a míľnikov uvedených v pláne; uznáva zložitosť tejto témy a v dôsledku toho potrebu solídneho vedeckého základu; vyzýva Komisiu, aby na tomto základe najneskôr do roka od prijatia príslušných indikátorov predložila konkrétny návrh takýchto cieľov pre EÚ a členské štáty a zabezpečila súlad všetkých politík EÚ so stanovenými cieľmi; domnieva sa, že až do

stanovenia podrobnejších cieľov by sa mali pokladať za ciele míľniky, ktoré sú súčasťou plánu; vyzýva členské štáty, aby začlenili príslušné ciele do svojich stratégií efektívneho využívania zdrojov;

64. zdôrazňuje, že osobitné ukazovatele efektívnosti využívania zdrojov sú kľúčové vo všetkých oblastiach politiky, a vyzýva Komisiu, aby začlenila ukazovatele efektívnosti využívania zdrojov do všetkých svojich hodnotení vplyvu; takisto sa domnieva, že kontrola spôsobilosti v súlade s usmerneniami uvedenými v oznámení Komisie COM(2010)0614 by mala byť povinnou súčasťou každého posúdenia vplyvu;
65. vyzýva Komisiu, aby presadzovala úplné vykonávanie existujúcich právnych predpisov, a to najmä s ohľadom na právne predpisy o vode, aby sa v čo najväčšom možnom rozsahu využili všetky príležitosti;
66. víta smernicu EÚ o kvalite palív ako dôležitý krok v rámci prístupu k spotrebe zdrojov založeného na životnom cykle a trvá na tom, aby dodávatelia pri vykonávaní tejto smernice uplatňovali osobitné predvolené hodnoty pre bitúmenové piesky;
67. domnieva sa, že siedmy environmentálny akčný program by mal poskytovať správny politický rámec na dosiahnutie vízie, míľnikov a cieľov Plánu pre Európu efektívne využívajúcu zdroje;
68. vyzýva Komisiu, aby skontrolovala politiky EÚ a aby posúdila okrem iného národné akčné plány pre energiu z obnoviteľných zdrojov a spoločnú poľnohospodársku politiku z hľadiska ich vplyvu na efektívne využívanie zdrojov;
69. domnieva sa, že Európa efektívne využívajúca zdroje by mohla byť vhodným rámcom na vytváranie ekologických pracovných miest pre všetkých a bez diskriminácie;
70. domnieva sa, že efektívnemu využívaniu zdrojov často bránia ťažkopádne administratívne postupy; vyzýva Komisiu, aby zjednodušila procesy získavania oprávnení a umožnila tak lepšiu realizáciu efektívneho využívania zdrojov; v tejto súvislosti víta iniciatívu Komisie týkajúcu sa smernice o transparentnosti;
71. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili kampane zamerané na informovanie a vzdelávanie verejnosti s cieľom zvýšiť využívanie produktov vyrobených z recyklovaného odpadu;
72. vyzýva na opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa čo najefektívnejšie využívanie zdrojov stalo kľúčovým prvkom regionálnej politiky; zdôrazňuje, že efektívnosť využívania zdrojov treba riešiť aj na regionálnej a miestnej úrovni, a to s ohľadom na potenciál, hendikepy a rôzne úrovne rozvoja európskych regiónov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby miestne a regionálne orgány zladili svoje opatrenia v oblasti efektívneho využívania zdrojov so stratégiou Európa 2020;

Medzinárodný rozmer

73. považuje efektívne a udržateľné využívanie zdrojov a rozdeľovanie zdrojov za hlavné prvky priemyselnej politiky EÚ, ktorá by tiež mala udávať súčasné a budúce vonkajšie

vzťahy Únie; v tejto súvislosti sa domnieva, že obchod s environmentálnym tovarom a službami slúži ako nástroj trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ktorý je prospešný z hľadiska obchodu, ako aj životného prostredia;

74. zastáva názor, že spravodlivý, otvorený a nediskriminačný mnohostranný obchodný systém a ochrana životného prostredia by sa mali vzájomne posilňovať a mali by prinášať úžitok miestnym spoločenstvám za predpokladu, že multilaterálne obchodné pravidlá sa upravia tak, aby lepšie zodpovedali environmentálnym výzvam a základným ľudským potrebám;
75. žiada Komisiu, aby do súčasných a budúcich rokovaní EÚ na dvojstrannom alebo mnohostrannom základe vo väčšej miere zahrnula otázky týkajúce sa surovín, napríklad a) obmedzenia pre vývoz a b) investičné aspekty;
76. zdôrazňuje, že značné otvorenie globálnych trhov environmentálnemu tovaru a službám, ktoré by podporovalo udržateľnú spotrebu, povedie k rozšíreniu možností vývozu, vytvoreniu nových pracovných miest spojených so šírením nových ekologických technológií, inováciami a konkurencieschopnosťou a tiež k nižším cenám, vyššej kvalite a väčšiemu výberu pre spotrebiteľov;
77. víta prácu, ktorá sa vykonala počas kola obchodných rokovaní Svetovej obchodnej organizácie v Dauhe o znížení alebo odstránení colných a necolných prekážok obchodu s environmentálnym tovarom a službami, a dôrazne nabáda jednotlivé strany, aby nezávisle od budúceho kola rokovaní v Dauhe pokračovali v práci zameranej na jasné vymedzenie environmentálneho tovaru a služieb, ktoré by zahŕňalo aj sociálnu zodpovednosť, environmentálne normy EÚ a zásady spravodlivého obchodu;
78. naďalej trvá na tom, že všetky súčasné dvojstranné a regionálne európske obchodné dohody musia obsahovať ambicióznou kapitolu o udržateľnosti, tak ako nedávne dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Kórejskou republikou, Kolumbiou, Peru a Strednou Amerikou; domnieva sa, že kapitolám o sociálnej a environmentálnej udržateľnosti by sa mala venovať rovnaká pozornosť ako obchodným aspektom dohody, a preto vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že tieto kapitoly budú predmetom ustanovení o urovnávaní sporov v rámci budúcich dohôd o voľnom obchode;
79. domnieva sa, že zahrnutie colných preferencií na environmentálny tovar a služby vyrobené sociálne zodpovedným spôsobom do všeobecného systému preferencií by mohlo vytvoriť pridanú hodnotu v oblasti obchodu EÚ s rozvojovými krajinami a pôsobiť ako ďalší stimul na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 a dlhodobých cieľov EÚ v oblasti klímy a energetiky;
80. domnieva sa, že v kontexte nadchádzajúcej konferencie RIO+20 je potrebná nová a intenzívna diskusia s účasťou všetkých členských štátov OSN, občianskej spoločnosti a odborov, a to najmä o účinnosti dobrovoľného charakteru sociálnej zodpovednosti podnikov;
81. zdôrazňuje, že ekologické inovácie v EÚ podporujú efektívnejšie využívanie zdrojov za našimi hranicami, a tak znižujú vyčerpanie celosvetových zdrojov; preto naliehavo žiada členské štáty, aby posilnili svoje vnútroštátne stratégie efektívneho využívania

zdrojov a aby sa podelili o svoje poznatky na celosvetovom fóre, akým je napríklad samit RIO+20; zastáva názor, že rýchlo rastúca celosvetová spotreba a ubúdajúce zdroje surovín povedú k potrebe investícií do globálne efektívneho využívania zdrojov;

82. poukazuje na to, že nadchádzajúci samit o Zemi RIO+20 by mohol byť dôležitým fórom na prerokovanie otázok týkajúcich sa účinnosti zdrojov a trvalo udržateľného rozvoja; domnieva sa, že nový súbor cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja by mohol odstrániť nedostatky miléniových rozvojových cieľov a stať sa úspešným nastávajúcim globálnym projektom, ktorý zohľadňuje neoddeliteľné prepojenie medzi životným prostredím a každým rozmerom rozvoja; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby na tejto konferencii zohrávali rozhodujúcu a pozitívnu úlohu s cieľom čeliť výzvam pri vytváraní inkluzívneho a ekologického hospodárstva v celosvetovom meradle;

o

o o

83. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

„Svetové hospodárstvo pomaly a nerovnomerne prekonáva najhoršiu krízu, akú zažila väčšina z nás. Súčasne s riešením bezprostredných problémov, ako je vysoká miera nezamestnanosti, inflačné tlaky či fiškálne deficity, sa musíme pozerat' do budúcnosti a vymyslieť nové spôsoby, ako zabezpečiť, že rast a pokrok, ktoré sme pokladali za samozrejmé, zostanú zachované aj v nasledujúcich rokoch.“ OECD, Smerom k zelenému rastu, 2011

Výzvy sú jasné: počet ľudí na našej planéte stúpne v roku 2050 na 9 miliárd, počas nasledujúceho desaťročia sa počet zákazníkov zo strednej triedy takmer zdvojnásobí na viac než 3 miliardy osôb, podľa organizácie FAO sa do roku 2050 musí výroba potravín zvýšiť o 70 % a už dnes je 60 % svetových ekosystémov znehodnotených alebo sa nevyužíva udržateľným spôsobom.

Európa potrebuje nový program budúceho rastu. Tento nový program bude vyžadovať zásadnú zmenu, nové spôsoby uvažovania o spôsoboch výroby a spotreby. Bude vyžadovať nielen technické, ale aj inštitucionálne zmeny a sociálne inovácie. Nový program budúceho rastu zaručí Európe vysokú úroveň prosperity a kvality života.

Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje poskytuje analýzu a určuje prvé kroky tohto nového programu. Chýba mu však nevyhnutný zmysel pre naliehavosť. Jednoducho nemáme desať alebo dvadsať rokov na transformáciu na hospodárstvo využívajúce odpad. Vysoko konkurenčný svet, v ktorom žijeme, a veľkolepý vzostup rozvíjajúcich sa hospodárstiev nám nedáva toľko času. Európska komisia určuje správny smer, nie je však dostatočne konkrétna, pokiaľ ide o konkrétne kroky.

Úlohou parlamentu je stanoviť priority a dotlačiť Komisiu, členské štáty a priemysel k ambicióznejšiemu programu. Tento parlament by preto nemal len postupovať podľa štruktúry programu, ale v prvom rade by mal určiť priority a stanoviť kritériá nového programu budúceho rastu s cieľom posilniť jeho pozíciu a vyslať jasný politický signál.

Hlavné výzvy sú: 1) Vytvoriť silný spoločný program s verejným a súkromným sektorom. Prechod smerom k hospodárstvu využívajúcemu odpad je spoločenskou zmenou a mali by ju prijať všetci. 2) Zásadne zlepšiť využívanie druhotných surovín v Európe a vytvoriť správne stimuly na znižovanie produkcie odpadu a jeho opätovné využívanie. 3) Zaradiť efektívnosť využívania zdrojov a udržateľnosť medzi hlavné priority inovačných programov na európskej, ako aj vnútroštátnej úrovni. 4) Zmeniť spôsob posudzovania bohatstva a hospodárskeho rastu prostredníctvom zohľadnenia kritérií environmentálnej udržateľnosti, prírodného kapitálu a efektívnosti využívania zdrojov. 5) Stanoviť nové kritériá pre všetky výroby, ktoré vstupujú na európsky trh, prostredníctvom rozšírenia rozsahu pôsobnosti smernice o ekodizajne o recyklovaný obsah, trvanlivosť a opakované využitie.

Nový program budúceho rastu znamená, že už nie je možné pokračovať tak ako doteraz. Bude to ťažká politická úloha. Vyžaduje si odvalu a víziu. A silu stáť za dlhodobým programom. Musíme sa vážne zamyslieť nad súčasnými dotáciami. Mnoho z nich nielenže škodí životnému prostrediu, ale takisto brzdí inovácie. Predovšetkým v dnešných časoch prísnych vládnych dotácií a stimulačných balíkov sa musíme zamerať na štrukturálne posilnenie našich

hospodárstiev. To vyžaduje zrušenie dotácií škodlivých pre životné prostredie, čím sa vytvoria nové príležitosti.

Politické rokovania sa často sústreďujú na ciele a ukazovatele. Vedecký svet pracoval a pracuje na ich ďalšom rozvíjaní. Áno, potrebujeme presné údaje. Ale už vieme dosť o tom, kam máme smerovať. Nemôžeme si dovoliť čakať na dokonalé ukazovatele a ciele, ktoré sa vždy zdajú byť dosiahnuteľné do niekoľkých rokov. Máme dostatok znalostí, aby sme sa mohli hneď politicky posunúť dopredu. Doladovanie si môžeme nechať na neskôr.

Nejde len o európsku agendu. Nový program budúceho rastu je potrebné prijať na vnútroštátnej, regionálnej i miestnej úrovni. Výsledky prieskumu Eurobarometer ukazujú vôľu európskych občanov aktívne sa zapojiť do tohto programu. Prostredníctvom lepšieho zberu a triedenia odpadu a jeho obmedzovaním zabezpečiť udržateľnejšiu spotrebu. Tento prístup dokazuje, že efektívnejšie využívanie zdrojov nie je „diktát zhora“, ale možno ho podporovať z oboch strán. Zhora nadol, ale aj zo širokej základne. Pokiaľ ide o zapojenie občanov, kľúčovú úlohu zohrávajú miestni politici. Naši občania vítajú koncepciu efektívneho využívania zdrojov, urobme to aj my.

Z medzinárodného hľadiska je to jediná cesta vpred. EÚ by mala zohrávať vedúcu úlohu a presadzovať tento nový program budúceho rastu na samite Rio+20. Prechod k zelenému hospodárstvu je nevyhnutný. Neoddeliteľnou súčasťou zeleného hospodárstva je efektívnejšie využívanie zdrojov. EÚ by mala využiť svoju politickú a hospodársku silu a potiahnuť týmto smerom aj ostatné oblasti sveta.

S cieľom zabezpečiť náš vlastný blahobyť a dať budúcim generáciám možnosť využívať rovnaké výhody, aké máme my, musíme začať fungovať v rámci možností našej planéty a oddeliť hospodársky rast od využívania zdrojov.

18.4.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE MEDZINÁRODNÝ OBCHOD

pre Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

k Európe efektívne využívajúcej zdroje
(2011/2068(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Salvatore Iacolino

NÁVRHY

Výbor pre medzinárodný obchod vyzýva Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. považuje efektívne a udržateľné využívanie zdrojov a rozdeľovanie zdrojov za hlavné prvky priemyselnej politiky EÚ, ktorá by mala informovať aj o súčasných a budúcich vonkajších vzťahoch Európskej únie; v tejto súvislosti sa domnieva, že obchod s environmentálnym tovarom a službami slúži ako nástroj trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja, a to tak v prospech obchodu, ako aj životného prostredia;
2. zdôrazňuje, že oddelenie hospodárskeho rastu od spotreby zdrojov je nevyhnutné na zlepšenie konkurencieschopnosti Európy a na zníženie jej závislosti od zdrojov;
3. zreteľne stanovil, že intenzívne využívanie prevažne neobnoviteľných globálnych zdrojov je pre planétu nebezpečné a zároveň ohrozuje bezpečnosť dodávok energie;
4. poznamenáva, že spravodlivý, otvorený a nediskriminačný mnohostranný obchodný systém a ochrana životného prostredia by sa mali vzájomne posilňovať a mali by prinášať úžitok miestnym spoločnostiam za predpokladu, že multilaterálne obchodné pravidlá sa upravia tak, aby lepšie zodpovedali environmentálnym výzvam a základným ľudským potrebám;
5. víta prácu, ktorá sa vykonala počas kola obchodných rokovaní Svetovej obchodnej organizácie v Dauhe o znížení alebo odstránení colných a necolných prekážok obchodu s environmentálnym tovarom a službami, a dôrazne nabáda jednotlivé strany, aby nezávisle od budúceho kola rokovaní v Dauhe pokračovali v práci zameranej na jasné

vymedzenie environmentálneho tovaru a služieb, ktoré by zahŕňalo aj sociálnu zodpovednosť, environmentálne normy EÚ a zásady spravodlivého obchodu;

6. poukazuje na to, že nadchádzajúci samit Zeme Rio +20 by mohol byť dôležitým fórom na prerokovanie otázok týkajúcich sa účinnosti zdrojov a trvalo udržateľného rozvoja; domnieva sa, že nový súbor cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja by mohol odstrániť nedostatky miléniových rozvojových cieľov a stať sa úspešným nastávajúcim globálnym projektom, ktorý zohľadňuje neoddeliteľné prepojenie medzi životným prostredím a každým rozmerom rozvoja; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby na tejto konferencii zohrávali rozhodujúcu a pozitívnu úlohu s cieľom čeliť výzvam pri vytváraní inkluzívneho a ekologického hospodárstva v celosvetovom meradle;
7. domnieva sa, že v kontexte nadchádzajúcej konferencie Rio +20 je potrebná nová a intenzívna diskusia s účasťou všetkých členských štátov OSN, občianskej spoločnosti a odborov, a to najmä o účinnosti dobrovoľného charakteru sociálnej zodpovednosti podnikov;
8. zdôrazňuje, že značné otvorenie globálnych trhov environmentálnemu tovaru a službám, ktoré by podporovalo udržateľnú spotrebu, povedie k rozšíreniu možností vývozu, vytvoreniu nových pracovných miest spojených so šírením nových ekologických technológií, s inováciami a konkurencieschopnosťou a tiež k nižším cenám, vyššej kvalite a väčšiemu výberu pre spotrebiteľov;
9. žiada Európsku komisiu, aby do súčasných a budúcich rokovaní EÚ na dvojstrannom alebo mnohostrannom základe vo väčšej miere zahrnula problémy týkajúce sa surovín, napríklad a) obmedzenia pre vývoz a b) investičné aspekty;
10. žiada o vypracovanie normy v prospech MSP v súvislosti s využívaním zdrojov na základe normy ISO 26000 a koncepcií, ako je iniciatíva Global compact;
11. víta zameranie sa na zelené verejné obstarávanie v rámci plánu EÚ v oblasti efektívneho využívania zdrojov, ktorý kladie dodatočné požiadavky na produkty a projekty s výrazným vplyvom na životné prostredie; vyzýva Komisiu, aby sa usilovala o stanovenie prísnejších pravidiel, pokiaľ ide o efektívne obstarávanie zdrojov, a to aj v rámci viacstrannej dohody WTO o vládnom obstarávaní;
12. víta smernicu EÚ o kvalite palív ako dôležitý krok v rámci prístupu k spotrebe zdrojov založeného na životnom cykle a trvá na tom, aby dodávatelia pri vykonávaní tejto smernice uplatňovali osobitné predvolené hodnoty pre bitúmenové piesky;
13. je znepokojený skutočnosťou, že svetový obchod je narušený dotáciami na fosílnu energiu, ako aj dosahom týchto dotácií na klímu a verejnými výdavkami na ne; víta záväzok skupiny G20, že bude tieto dotácie postupne rušiť; vyzýva EÚ, aby v tejto veci prevzala medzinárodné vedenie, a žiada Komisiu, aby urýchlene predložila návrhy na postupné zrušenie týchto dotácií v EÚ; okrem toho pripomína žiadosť Európskeho parlamentu adresovanú Komisii a členským štátom, aby informovali Európsky parlament o pôžičkách poskytovaných úverovými vývoznými agentúrami a Európskou investičnou bankou na projekty, ktoré majú negatívny vplyv na klímu;

14. naďalej trvá na tom, že všetky súčasné dvojstranné a regionálne európske obchodné dohody musia obsahovať ambicióznú kapitolu o udržateľnosti, tak ako nedávne dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Kórejskou republikou, Kolumbiou, Peru a Strednou Amerikou; domnieva sa, že kapitolám o sociálnej a environmentálnej udržateľnosti by sa mala venovať rovnaká pozornosť ako obchodným aspektom dohody, a preto vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že tieto kapitoly budú predmetom ustanovení o urovnávaní sporov v rámci budúcich dohôd o voľnom obchode;
15. domnieva sa, že zahrnutie colných preferencií na environmentálny tovar a služby vyrobené sociálne zodpovedným spôsobom do všeobecného systému preferencií by mohlo vytvoriť pridanú hodnotu v oblasti obchodu Európskej únie s rozvojovými krajinami a pôsobiť ako ďalší stimul na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 a dlhodobých cieľov EÚ v oblasti klímy a energetiky;
16. zdôrazňuje, že rast produktivity zdrojov predstavuje faktor konkurencieschopnosti priemyselnej politiky EÚ, že efektívne využívanie zdrojov je jedným z kľúčových prvkov výrazného znižovania spotreby a závislosti od dovozu energie a že technológie zamerané na efektívne využívanie zdrojov vytvárajú príležitosti na rozvoj v mnohých tretích krajinách vrátane rozvojových krajín.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	27.3.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+: 26 -: 0 0: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	William (The Earl of) Dartmouth, Damien Abad, Laima Liucija Andrikiienė, Maria Badia i Cutchet, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Marielle de Sarnez, Yannick Jadot, Metin Kazak, Bernd Lange, David Martin, Vital Moreira, Paul Murphy, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Keith Taylor, Iuliu Winkler, Jan Zahradil, Paweł Zalewski
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Josefa Andrés Barea, Catherine Bearder, George Sabin Cutaș, Mário David, Elisabeth Köstinger, Jörg Leichtfried, Jarosław Leszek Wałęsa
Náhradník (čl. 187 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	Gabriel Mato Adrover

26.1.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE PRIEMYSEL, VÝSKUM A ENERGETIKU

pre Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

k Európe efektívne využívajúcej zdroje
(2011/2068(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Kent Johansson

NÁVRHY

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku vyzýva Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. zdôrazňuje význam efektívneho využívania zdrojov pre dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020; zdôrazňuje skutočnosť, že oddelenie skutočného hospodárskeho rastu od spotreby zdrojov, najmä surovín, je nevyhnutnou podmienkou zvýšenia konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a zníženia jeho súčasnej relatívnej závislosti od dovážaných zdrojov, predovšetkým surovín; vyjadruje presvedčenie, že rámcový program pre výskum a inovácie Horizont 2020 by mal v tejto súvislosti zohrávať dôležitú úlohu; vyzýva Komisiu, aby poskytla ďalšie informácie o tom, ako sa bude v rámci európskeho semestra konkrétne hodnotiť pokrok členských štátov pri dosahovaní efektívnejšieho využívania zdrojov; vyzýva členské štáty, aby prijali národné plány efektívneho využívania zdrojov, ktoré by zahŕňali osobitné opatrenia a ciele, v súlade s cieľmi plánu na úrovni EÚ;
2. poukazuje na to, že voda je životne dôležitý zdroj, ktorý treba v EÚ chrániť a efektívne s ním hospodáriť; zastáva názor, že na hospodárenie s vodou sú potrebné spoločné investície, keďže povodia sa väčšinou nachádzajú na území niekoľkých členských štátov;
3. zdôrazňuje, že úspešnosť politiky efektívneho využívania zdrojov do veľkej miery závisí od jej súladu so všetkými príslušnými vnútornými aj vonkajšími politikami EÚ a od politickej vôle členských štátov pri jej vykonávaní; naliehavo vyzýva Komisiu, aby navrhla jasné, merateľné a overiteľné ciele, ako aj ukazovatele a opatrenia vrátane osobitných cieľov a konkrétnych legislatívnych iniciatív podporených potrebnými finančnými prostriedkami a finančnými mechanizmami, ktorými by sa zaručila úspešnosť hlavného návrhu; žiada Komisiu, aby zabezpečila súlad plánu pre Európu efektívne

využívajúcu zdroje so stratégiou EÚ v oblasti surovín;

4. podporuje názor Komisie, aby sa presunulo daňové zaťaženie z pracovnej sily na energetiku a životné prostredie; domnieva sa však, že v mnohých odvetviach nie je daň z nerastných zdrojov vhodným fiškálnym nástrojom na zvyšovanie efektívnosti využívania zdrojov; víta zámer motivovať členské štáty k tomu, aby rýchlejšie upustili od dotácií, ktoré sú škodlivé pre životné prostredie, a to vypracovaním plánov a harmonogramov, a aby o nich podávali správu vo svojich národných programoch reforiem; konštatuje, že by sa to malo uskutočniť spôsobom, ktorý nenarúša konkurencieschopnosť EÚ ani nezvyšuje riziko úniku uhlíka; naliehavo vyzýva členské štáty, aby podporovali nové technológie a trvalo udržateľný rast napríklad tým, že zabezpečia, aby ich postupy verejného obstarávania lepšie zohľadňovali otázku efektívnosti zdrojov; vyjadruje presvedčenie, že opatrenia zamerané na vytvorenie kritérií a dosiahnutie ich prijatia verejnými orgánmi treba posilniť;
5. poznamenáva, že nepriame zdaňovanie ani zrušenie existujúcich dotácií nie sú vhodnými nástrojmi zvyšovania efektívnosti využívania zdrojov, keďže môžu viesť k negatívnym externalitám v rôznych odvetviach a k obavám v súvislosti so sociálnou nerovnosťou; upozorňuje, že akékoľvek zvýšenie celkových nákladov na suroviny môže mať tiež za následok presun investícií von z EÚ;
6. pripomína, že efektívne využívanie zdrojov by malo byť zamerané na pomoc EÚ so zvyšovaním jej technickej výkonnosti, aby sa zo surovín v hodnotovom reťazci (v rámci ťažby, spracovania, rafinácie a recyklovania) mohlo vyťažiť viac;
7. zdôrazňuje skutočnosť, že mnoho priemyselných odvetví výrazne zvýšilo efektívnosť využívania zdrojov, k čomu ich viedlo predovšetkým obrovské zvýšenie cien; zdôrazňuje však, že zvyšovanie efektívnosti využívania zdrojov si vyžaduje zásadné zmeny v spotrebiteľských modeloch spoločnosti spolu so zmenami vo výrobe, ktoré sú založené skôr na výkonnosti ako na trendoch a ktoré sa dajú dosiahnuť prostredníctvom nových riešení zameraných na efektívne riadenie zdrojov a politik, ktoré EÚ prinesú najväčšie prínosy z hľadiska rastu, pracovných miest a energetickej bezpečnosti; žiada preto:
  - investície do inovatívnych modelov podnikania;
  - aby sa venovala zvýšená pozornosť opätovnému využívaniu surovín prostredníctvom investovania do dizajnu výrobkov, ktoré dlhší čas spoľahlivo fungujú (od momentu uvedenia na trh až do konca ich použiteľnosti), s ktorými nie sú po ich opotrebovaní ťažkosti z hľadiska recyklácie a spracovania odpadu a ktoré možno ľahko opraviť a opätovne použiť;
  - investície do výskumu nových udržateľných technológií ťažby a spracovania kovov;
  - aby sa rozšíril rozsah pôsobnosti smernice o ekodizajne na základe posúdenia vplyvu tak, aby boli doňho zahrnuté kritériá ako efektívne využívanie zdrojov, miera recyklácie materiálov, trvácnosť a opätovné použitie a vykonanie tejto smernice v plnom rozsahu;
  - aby sa prijal program založený na dosahovaní najlepších výsledkov (tzv. top-runner program), ako účinný stimulačný mechanizmus na zlepšenie výkonnosti;

8. vyzýva Komisiu, aby efektívne využívanie zdrojov zapracovala do hlavných iniciatív s názvami Integrovaná priemyselná politika a Inovácia v Únii, ktorých súčasťou by mal byť rozvoj dlhodobých sektorových priemyselných stratégií a politik potrebných na podporu prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje a energiu;
9. žiada urýchlené vykonávanie rámcovej smernice o odpade a najmä hierarchie odpadového hospodárstva, ktorej cieľom by malo byť uprednostňovanie metód predchádzania vzniku odpadu, jeho opätovného využitia, recyklácie a iných metód opätovného získavania materiálov z odpadu pred metódami likvidácie a súčasne naďalej postupne obmedzovať vytváranie skládok;
10. poukazuje na potrebu využívania alternatívnych výrobkov, čím by sa zmenili spotrebné návyky náročné na materiály a energiu a súčasne by sa dosiahla rovnaká úroveň výkonnosti, ako aj potrebu využívania alternatívnych surovín a iných materiálov, vďaka ktorým by boli výrobné procesy menej energeticky náročné;
11. poznamenáva, že najistejším spôsobom, ako dosiahnuť efektívne využívanie zdrojov bez narušenia priemyselnej kapacity, potenciálu rastu a konkurencieschopnosti Európy, a zlepšiť dostupnosť a výkonnosť technológií, ktoré sú potrebné v záujme efektívnejšieho využívania zdrojov a väčšej hospodárskej konkurencieschopnosti, je investovať do výskumu, vývoja a inovácií; žiada preto:
  - aby sa európske úsilie v oblasti výskumu, vývoja a inovácií zosúladiť s cieľmi v oblasti efektívneho využívania zdrojov;
  - aby sa poskytol dostatočný objem finančných prostriedkov na programy výskumu a inovácií zamerané na efektívne využívanie zdrojov a výskum nových náhradných materiálov, a to ako súčasť programu Horizont 2020 (v rámci programov týkajúcich sa spoločenských zmien a priemyselnej konkurencieschopnosti) a v rámci osobitných nástrojov pre MSP;
12. zdôrazňuje význam využívania vlastných zdrojov v záujme zvyšovania konkurencieschopnosti a inovatívnosti európskeho priemyslu; zdôrazňuje úlohu nových technológií ťažby z hľadiska podpory udržateľného baníctva;
13. vyzýva Komisiu, aby čo najrýchlejšie vypracovala presné ukazovatele na meranie spotreby zdrojov, ktoré budú vychádzať zo životného cyklu, čo by jej umožnilo navrhovať účinné politiky v oblasti efektívneho využívania zdrojov, prispôbovať sa budúcim trendom a zvládnuť skutočný aj umelý nedostatok surovín;
14. víta, že Komisia zverejnila nový akčný plán v oblasti ekologických inovácií, ako sa k tomu zaviazala v pláne týkajúcom sa iniciatívy Inovácia v Únii, a vyzýva na jej trvalé vykonávanie;
15. poznamenáva, že efektívne využívanie zdrojov by nemalo byť samoúčelné, ale malo by byť skôr nevyhnutným nástrojom na dosiahnutie rozvoja, rastu, trvalej udržateľnosti, konkurencieschopnosti, zamestnanosti a prosperity pre občanov a podniky EÚ;
16. zastáva názor, že prírodné materiály vrátane zošľachteného dreva a zošľachtených

nerastných materiálov možno dobre použiť ako náhradu za stavebné materiály, ktoré sa používajú v súčasnosti;

17. zdôrazňuje, že hlavnou prekážkou úplnej recyklácie triedeného komunálneho odpadu je nedostatok koncových používateľov; domnieva sa, že inovačné technológie a mechanizmy finančnej podpory pre malé a stredné podniky (MSP) sú nevyhnutné, aby sa využitím týchto zdrojov vyrábali vysokokvalitné výrobky, po ktorých je dopyt na trhu;
18. žiada, aby sa európske partnerstvá v oblasti inovácie a inovačné centrá znalostí, ktoré sa majú zriadiť v rámci stratégie v oblasti surovín, zaoberali nielen udržateľným využívaním, riadením a recyklovaním zdrojov, ale aj prevenciou, opätovného využívaním a nahrádzaním;
19. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, akým spôsobom možno zvýšiť efektívnosť využívania zdrojov v ťažobnom a spracovateľskom priemysle EÚ s cieľom posilniť konkurencieschopnosť a udržateľnosť, a to aj podporou zavádzania nových technológií a zintenzívnením výroby vedľajších produktov popri základných kovoch;
20. domnieva sa, že s európskymi zdrojmi treba hospodáriť spôsobom, ktorý je strategickjší a vhodnejší z hľadiska životného prostredia; nazdáva sa, že by sa malo vynakladať väčšie úsilie o riadenie existujúcich zdrojov v EÚ, najmä nerastných surovín, kovov a dreva, ako aj zdrojov energie vrátane fosílnych palív; zdôrazňuje, že EÚ má potenciálnu schopnosť pokrývať svoje vlastné surovinové potreby, a žiada ju, aby znížila svoju závislosť od dovozu surovín vyrobených metódami, ktoré nie sú udržateľné z hľadiska životného prostredia;
21. zastáva názor, že priemysel členských štátov by mal čoraz viac využívať domáce suroviny; poukazuje na to, že riadením domácich zdrojov by sa malo zabezpečiť, aby nedochádzalo k ich plytvaniu a aby ich využívanie prinášalo prospech miestnym spoločnostiam, napríklad prostredníctvom príjmu z daní alebo pracovných miest v závodoch spracúvajúcich suroviny, ktoré sa nachádzajú v blízkosti miesta ich využitia;
22. zdôrazňuje, že na zabezpečenie istoty nerastných zdrojov pre členské štáty je nevyhnutné pracovať na základe udržateľného rozvoja chránením ložísk fosílnych palív, rozvojom potenciálnych zdrojov a navrhovaním náležitej politiky v oblasti využívania nerastných zdrojov;
23. zdôrazňuje, že lesné zdroje EÚ majú veľký potenciál prispievať k dosahovaniu cieľov EÚ v oblasti energetickej účinnosti a poskytujú udržateľný spôsob zvyšovania energetickej účinnosti v odvetví stavebníctva;
24. naliehavo žiada EÚ, aby pri výrobe a používaní produktov z biologických zdrojov presadzovala používanie biomasy, ktorá je obnoviteľnou surovinou;
25. zdôrazňuje potrebu zvýšiť ochranu lesov v EÚ a posilniť súvisiace metódy predchádzania rizikám, keďže lesné zdroje a environmentálne kvality dreva predstavujú značný prírodný kapitál; žiada, aby sa vytvorili finančné nástroje na financovanie opatrení na predchádzanie lesným požiarom a výskytu parazitov; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s drevospracujúcim priemyslom preskúmala priestor na prijatie osobitných opatrení

zameraných na udržateľné využívanie lesných zdrojov, a to najmä prostredníctvom pilotných projektov; požaduje lepšie uplatňovanie opatrení v oblasti lesného hospodárstva, ktoré existujú v rámci rôznych politík EÚ, s cieľom zlepšiť hospodársku hodnotu lesov a zabezpečiť lepšiu dostupnosť dreva, napríklad prostredníctvom činností opätovnej výsadby v rámci programov rozvoja vidieka;

26. zdôrazňuje potrebu investovať do recyklácie surovín a vzácnych zemín, keďže ťažba, rafinácia a recyklácia vzácnych zemín majú vážne environmentálne dôsledky, ak sa neradia náležitým spôsobom;
27. zdôrazňuje, že je dôležité zintenzívniť kontrolu nelegálneho vývozu odpadu s cieľom udržať cenné suroviny v EÚ;
28. zdôrazňuje, že sa zintenzívnila globálna súťaž o zdroje a tzv. technické kovy; zdôrazňuje, že vedúca pozícia Európy z hľadiska politík a technológií v oblasti celosvetového udržateľného rozvoja, postavenie EÚ v rámci hospodárskej súťaže a potenciál tvorby tzv. zelených pracovných miest v EÚ vo významnej miere závisia od bezpečných dodávok týchto dovážaných zdrojov; vyzýva na vytvorenie európskej pridanej hodnoty vypracovaním:
  - politiky priemyselnej inovácie EÚ založenej na zásadách znižovania, opätovného využitia, recyklovania a náhrady;
  - komplexnej stratégie pre udržateľnú dodávku surovín do EÚ, predovšetkým vzácnych zemín a prvkov, a to aj zo zdrojov EÚ; konštatuje, že súčasťou tejto stratégie by mala byť aj obchodná politika EÚ založená na transparentnosti, reciprocite a rešpektovaní demokracie, ochrane životného prostredia a trvalo udržateľnom rozvoji vo vyvážajúcich štátoch;
29. žiada, aby sa dodatočná pozornosť venovala inovačným technológiám, ktoré umožňujú spätne získať a opätovne využiť cenné suroviny, napríklad získavaniu surovín zo skládok a komunálneho odpadu;
30. vyzýva Komisiu, aby posilnila poradenské služby v oblasti efektívneho využívania zdrojov, a to najmä pre MSP, napríklad prostredníctvom posilnenia takýchto programov, ktoré riadi Výkonný orgán pre konkurencieschopnosť a inovácie (EACI); vyzýva Komisiu, aby v tejto oblasti podporovala MSP presadzovaním spoločného využívania najlepších postupov medzi členskými štátmi a poskytovaním prístupu k príslušnému výskumu v rámci 7. rámcového programu a programu Horizont 2020;
31. zdôrazňuje význam zručností a odbornej prípravy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa v tejto súvislosti zapojili do úzkeho dialógu so sociálnymi partnermi, akademickou obcou a zástupcami priemyslu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v spolupráci s priemyslom a akademickou obcou podporovali efektívne využívanie zdrojov prostredníctvom osobitných univerzitných programov a štipendií; ďalej v tejto súvislosti podporuje výmenné programy v tejto oblasti, ako je program Erasmus Mundus pre nerasty a životné prostredie;

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	25.1.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 54 - : 0 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Gabriele Albertini, Amelia Andersdotter, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Dimitrios Droutsas, Christian Ehler, Vicky Ford, Gaston Franco, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, Jacky Hénin, Kent Johansson, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Philippe Lamberts, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Angelika Niebler, Jaroslav Paška, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Jens Rohde, Paul Rübig, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Evžen Tošenovský, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Alejo Vidal-Quadras
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Antonio Cancian, Francesco De Angelis, Seán Kelly, Werner Langen, Zofíja Mazej Kukovič, Vladko Todorov Panayotov, Mario Pirillo, Vladimír Remek, Peter Skinner, Silvia-Adriana Țicău

29.11.2011

STANOVISKO VÝBORU PRE REGIONÁLNY ROZVOJ

pre Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

k Európe efektívne využívajúcej zdroje
(2011/2068(INI))

Spravodajca výboru požiadaného o stanovisko: Derek Vaughan

NÁVRHY

Výbor pre regionálny rozvoj vyzýva Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. víta hlavnú iniciatívu o efektívnosti zdrojov, ktorá musí zahŕňať všetky zdroje Európy vrátane surovín ako palivá, nerasty a kovy, a tiež zdrojov ako potraviny, pôda, voda, vzduch a prírodné prostredie; zdôrazňuje, že táto politika by mala propagovať udržateľné využívanie zdrojov a zameriavať sa na investície do trvalo udržateľného rozvoja území, aby sa v Európe zaistil inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast, ktorý prispeje k bezpečnosti dodávok energie, energeticky účinnejšej doprave, pričom naplní potenciál ekologických pracovných miest a konkurencieschopnosti európskych podnikov, zlepší kvalitu života pre súčasné i budúce generácie a zaisť medzigeneračnú solidaritu;
2. zdôrazňuje, že je potrebné zamerať investície na energetickú efektívnosť, obnoviteľné zdroje energie, energetickú hospodárnosť budov a čistú dopravu, ako aj na regionálnu infraštruktúru pre obnoviteľné zdroje energie, a to najmä v znevýhodnených regiónoch; vyzýva členské štáty, aby posilnili príspevok štrukturálnych fondov na udržateľný rast v súčasnom programovom období a žiada Komisiu, aby pozmenené operačné programy posúdila nebyrokraticky a rýchlo;
3. konštatuje, že napriek úsiliu, ktoré EÚ a vnútroštátne, regionálne a miestne orgány vyvíjajú, ešte stále existujú významné dysfunkcie v oblasti spoločného využívania zdrojov; zdôrazňuje preto, že na dosiahnutie Európy efektívne využívajúcej zdroje by sa mala na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ uplatňovať väčšia koordinácia a súčinnosť medzi širokou škálou politických oblastí a ich rôznymi nástrojmi, ako aj výmena osvedčených postupov v kontexte sietí miestnych a regionálnych orgánov, ktoré sa týkajú správy regionálnych finančných prostriedkov, s cieľom zaistiť ich účinnosť

a propagovať spoločnú stratégiu na využívanie zdrojov; zdôrazňuje, že v rámci regionálnej politiky sa už zaviedol koordinovaný a integrovaný prístup; konštatuje, že medzi určitými politickými oblasťami existuje možnosť kompromisov a že ich treba podporovať jasným odborným vedením založeným na dôkazoch;

4. poukazuje na rozhodujúcu úlohu regionálnej politiky pri podpore iniciatív zameraných na efektívne využívanie zdrojov, najmä v oblasti energetickej hospodárnosti budov, investícií do výskumu, inovácií a trvalo udržateľného rozvoja, ktorú má vďaka svojim dlhodobým rozvojovým programom, decentralizovanému správnomu systému a začleneniu priorít EÚ týkajúcich sa trvalo udržateľného rozvoja, čím sa stáva zvlášť vhodnou na dosiahnutie cieľa efektívneho využívania zdrojov; s ohľadom na diskusiu o politike založenej na výsledkoch požaduje programy a postupy na zaistenie toho, že otázka maximálne efektívneho využívania zdrojov bude v rámci regionálnej politiky kľúčovou a domnieva sa, že tieto priority by sa mali zohľadňovať v budúcej legislatíve týkajúcej sa regionálnej politiky, pričom sa zdôraznia projekty, ktoré podporujú efektívnosť využívania zdrojov v Európe;
5. upozorňuje na význam skupín regiónov a členských štátov, ktoré vypracúvajú spoločné stratégie pre efektívne využívanie zdrojov; v tejto súvislosti zdôrazňuje význam európskej územnej spolupráce pre dosiahnutie koordinovaných stratégií a naliehavú potrebu investovať do energetickej a environmentálnej cezhraničnej infraštruktúry, aby sa zlepšila ochrana zdrojov a ich pohyb; okrem toho nabáda na vytvorenie makroregionálnych stratégií sústredených predovšetkým na ochranu životného prostredia, zásobovanie a energetickú nezávislosť;
6. zdôrazňuje, že s ohľadom na potenciál, znevýhodnenie a rôzne úrovne rozvoja európskych regiónov treba riešiť otázku efektívnosti zdrojov na regionálnej a miestnej úrovni a že do plánovania a vykonávania príslušných opatrení treba priamo zapojiť regionálne a miestne orgány a organizácie občianskej spoločnosti, občanov a ďalšie subjekty, a to na základe zásady partnerstva, s príslušnými finančnými prostriedkami v rámci technickej podpory; tento prístup by v spojení so stratégiou pre informovanie verejnosti viedol k väčšiemu pocitu zodpovednosti a lepšiemu stotožneniu sa s cieľmi efektívnosti zdrojov na všetkých úrovniach a s jeho úlohou v boji proti zmene klímy; zdôrazňuje, že je potrebné, aby miestne a regionálne orgány zladili opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti so stratégiou EÚ 2020 a aby tieto opatrenia začlenili do rozsiahlejších územných paktov, ktoré pokrývajú všetky hlavné iniciatívy;
7. odporúča členským štátom, aby do určovania priorít a plánovania a vykonávania opatrení už od začiatku priamo zapájali nižšie úrovne štátnej správy vrátane miestnej úrovne; okrem toho odporúča, aby sa uskutočnila konzultácia s občanmi v záujme vytvorenia platformy pre diskusiu a informovanie, keďže verejnosť bude pri uskutočňovaní týchto opatrení kľúčová a práve ona bude mať v konečnom dôsledku prospech z Európy efektívne využívajúcej zdroje;
8. upozorňuje na význam existencie spoločného súboru ukazovateľov, na základe ktorých možno posudzovať integrovaný vplyv opatrení prispôbených jednotlivým odvetviam, a domnieva sa, že je zásadne dôležité, aby sa do vymedzovania týchto ukazovateľov zapojila Komisia;

9. poukazuje na to, že tvorcovia rozhodnutí na vnútroštátnej a regionálnej úrovni si musia plne uvedomovať význam oddelenia rastu od využívania zdrojov; vyzýva všetky členské štáty a regióny, aby vynakladali ďalšie úsilie v oblasti efektívneho využívania zdrojov a aby podporovali financovanie výskumu a vývoja v tejto oblasti. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ciele musia byť uskutočniteľné a prijateľné a musia byť spojené s dlhodobým cieľom a so smerovaním k jeho dosiahnutiu;
10. domnieva sa, že transparentnosť v oblasti politiky súdržnosti a jej programového cyklu, rozdelenie výdavkov a prístup potenciálnych príjemcov prostriedkov zo štrukturálnych fondov k informáciám sú kľúčovými predpokladmi na dosiahnutie celkových cieľov politiky súdržnosti;
11. zdôrazňuje, že inovácie a výskum sú nevyhnutné na zavedenie udržateľnejších spôsobov výroby a spotreby;
12. pripomína, že EFRR musí aj ďalej plniť doplnkové ciele efektívneho využívania zdrojov a boja proti energetickej chudobe;
13. zdôrazňuje, že podnikatelia aj spotrebitelia sú pre efektívne využívanie zdrojov v Európe kľúčovými;
14. zdôrazňuje potrebu presadzovať nástroj finančného inžinierstva JESSICA pre energetickú infraštruktúru a projekty v oblasti energetickej efektívnosti vo vidieckych oblastiach.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	23.11.2011
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 34 - : 0 0 : 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Luís Paulo Alves, Jean-Paul Besset, Victor Boştinaru, Zuzana Brzobohatá, Alain Cadec, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Brice Hortefeux, Danuta Maria Hübner, Mária Irigoyen Pérez, Seán Kelly, Mojca Kleva, Constanze Angela Krehl, Petru Constantin Luhan, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Jan Olbrycht, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Csanád Szegedi, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Andrea Cozzolino, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Vilja Savisaar-Toomast, Derek Vaughan

24.1.2012

STANOVISKO VÝBORU PRE RYBNÉ HOSPODÁRSTVO

pre Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

k Európe efektívne využívajúcej zdroje
(2011/2068(INI))

Spravodajkyňa výboru požiadaného o stanovisko: Catherine Trautmann

NÁVRHY

Výbor pre rybné hospodárstvo vyzýva Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, aby ako gestorský výbor zaradil do návrhu uznesenia, ktorý prijme, tieto návrhy:

1. pripomína, že 13. júla 2011 Komisia navrhla zásadnú reformu spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva EÚ, ktorá vzhľadom na to, že jej cieľom je zabezpečiť udržateľné využívanie morských zdrojov, je kľúčovou súčasťou aktuálnej hlavnej iniciatívy „Európa efektívne využívajúca zdroje“;
2. upozorňuje, že v reformnom balíku, ktorý sa týka spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva, navrhuje Komisia zaviesť prístup maximálnych udržateľných výnosov s cieľom zvýšiť zásoby rýb na zdravú úroveň a udržať ich na tejto úrovni; vyzýva Komisiu, aby prístup maximálnych udržateľných výnosov bližšie vysvetlila, predovšetkým pokiaľ ide o viacdruhové zásoby rýb;
3. domnieva sa, že dlhodobou ambíciou by malo byť, aby sa populácie rýb znovu dostali na úroveň, ktoré umožnia prekročiť maximálny udržateľný výnos a na udržateľnom a dlhodobom základe dosiahnuť maximálny hospodársky výnos, a vyzýva preto Komisiu, aby uskutočnila potrebný výskum a následne predložila návrhy vychádzajúce zo súčasných návrhov na reformu spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva a dospela k pozícii, ktorá bude z environmentálneho aj hospodárskeho hľadiska vyspelejšia;
4. súhlasí s názorom Komisie, ktorý uviedla v reformnom balíku k spoločnej politike v oblasti rybného hospodárstva, podľa ktorého je vyhadzovanie neželaných rýb späť do mora plytvaním zdrojov; poukazuje však na to, že v záujme zlepšenia situácie treba uskutočniť konzultácie s rybármi a ostatnými účastníkmi, aby sa našli riešenia prispôbosené realite ich pracovných podmienok; vyzýva Komisiu, aby posilnila opatrenia na ochranu nadmerne lovených populácií rýb s cieľom zabezpečiť, aby činnosti

rybárskeho priemyslu EÚ boli z ekologického, ekonomického a sociálneho hľadiska udržateľné;

5. uznáva, že nadmerná kapacita flotíl je aj naďalej jednou z hlavných prekážok dosiahnutia udržateľného rybného hospodárstva; zastáva však názor, že aktuálny návrh Komisie na zavedenie prevoditeľných rybolovných povolení ako prostriedok zníženia kapacity rybolovu a posilnenia hospodárskej životaschopnosti rybného hospodárstva bez akýchkoľvek nákladov pre daňových poplatníkov, je naďalej veľmi kontroverzný, predovšetkým z hľadiska vplyvu, ktorý by možná koncentrácia rybolovnej kapacity v rukách obmedzeného množstva subjektov mohla mať na morské ekosystémy a na hospodársku situáciu tohto odvetvia;
6. zdôrazňuje význam malých pobrežných flotíl v niektorých regiónoch a vyzýva na prijatie špecifických opatrení na podporu ekologického, inteligentného a inkluzívneho rastu, ktoré by mali zároveň prispieť k udržateľnému rybolovu a akvakultúre s nízkou mierou nepriaznivých vplyvov;
7. poukazuje na to, že rybárska flotila EÚ je významným spotrebiteľom fosílnych palív a že v oblasti ekodizajnu je potrebné dosiahnuť ďalší pokrok, predovšetkým pokiaľ ide o vývoj účinnejších a ekologickejších motorov pre rybárske plavidlá;
8. pripomína, že súčasťou hlavnej iniciatívy v oblasti efektívnosti zdrojov je aj ochrana ekosystémov; v tejto súvislosti poukazuje na úsilie, ktoré je potrebné vyvinúť v oblasti výskumu a vývoja v záujme výroby selektívnejšieho rybárskeho náčinia, ako aj na možný synergický efekt medzi riadením zásob rýb a ochranou chránených druhov;
9. zdôrazňuje, že vonkajšia činnosť EÚ, predovšetkým v rámci jej vonkajších obchodných vzťahov, musí byť v súlade so zásadami a cieľmi spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva a zaisťovať spravodlivé podmienky pre odvetvie rybolovu a akvakultúry v členských štátoch.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	24.1.2012
Výsledok záverečného hlasovania:	+: 22 -: 0 0: 0
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Kriton Arsenis, Alain Cadec, Chris Davies, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Dolores García-Hierro Caraballo, Marek Józef Gróbarczyk, Carl Haglund, Ian Hudghton, Iliana Malinova Iotova, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Ulrike Rodust, Raúl Romeva i Rueda, Struan Stevenson, Catherine Trautmann
Náhradník prítomný na záverečnom hlasovaní	Ioannis A. Tsoukalas
Náhradník (čl. 187 ods. 2) prítomný na záverečnom hlasovaní	Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

Dátum prijatia	25.4.2012
Výsledok záverečného hlasovania	+ : 48 - : 3 0 : 5
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Lajos Bokros, Nessa Childers, Yves Cochet, Chris Davies, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Nick Griffin, Matthias Grootte, Françoise Grossetête, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Holger Kraemer, Corinne Lepage, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Zofija Mazej Kukovič, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Oreste Rossi, Daciana Octavia Sârbu, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ása Westlund, Glenis Willmott
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Jacqueline Foster, Julie Girling, Judith A. Merkies, Miroslav Mikolášik, Vittorio Prodi, Michèle Rivasi, Struan Stevenson, Anna Záborská, Andrea Zanoni